

Na samitu EIT RawMaterials 2023, lideri EU istakli su važnost Zakona o kritičnim sirovinama za Evropu i objasnili kako će on povećati otpornost i sigurnost.

Evropski sektor sirovina ima ogroman ekonomski potencijal koji treba da se realizuje. [Zakon o kritičnim sirovinama](#) će ojačati tehnološku prednost Evrope i omogućiti Evropi da se takmiči na globalnom nivou u sektoru sirovina.

[Kritične sirovine](#) su neophodne za brojne strateške industrije, uključujući obnovljive izvore energije, digitalni i odbrambeni sektor. Akcije navedene u Zakonu o kritičnim sirovinama obezbeđuju da EU može da pristupi bezbednom i raznovrsnom, ali pristupačnom snabdevanju održivim kritičnim sirovinama.

Na samitu o sirovinama EIT RawMaterials 2023., **Kerstin Jorna**, generalni direktor za unutrašnje tržište, industriju, preduzetništvo i mala i srednja preduzeća, **Hildegard Bentele**, grupa Evropske narodne partije, član EP, i **Bernd Šefer**, izvršni direktor i generalni direktor EIT RawMaterials, razgovarali su o tome kako će Zakon povećati otpornost, bezbednost Evrope i na kraju koristiti društvu u celini.

Zašto je Zakon o kritičnim sirovinama važan za rast Evrope?

Kako potražnja za kritičnim sirovinama raste, važno je da Evropa smanji svoje oslanjanje na uvoz od kvazimonopolističkih dobavljača iz trećih zemalja.

Ruska invazija na Ukrajinu i približavanje ciljeva raspoređivanja energije istakli su potrebu da se donese zakon. Bez bezbednog snabdevanja sirovinama, prelazak EU na čistu energiju je doveden u opasnost.

Zakon o kritičnim sirovinama daće EU alate za pristup bezbednom snabdevanju sirovinama.

Zakon uključuje jasna merila za domaće kapacitete duž celog lanca snabdevanja:

- Najmanje 10% godišnje potrošnje EU za ekstrakciju,
- Najmanje 40% godišnje potrošnje EU za preradu,
- Najmanje 15% godišnje potrošnje EU za reciklažu,
- Ne više od 65% godišnje potrošnje Unije svake strateške sirovine u bilo kojoj relevantnoj fazi prerade iz jedne treće zemlje.

Na Samitu, Jorna je istakao ideju da je Zakon o kritičnim sirovinama revolucija u poređenju sa drugim zakonima o jedinstvenom tržištu.

Zakon se fokusira na poslovnu situaciju za sirovine, posebno gledajući na pristup zemljištu, stvaranje mosta između javnih i privatnih izvora finansiranja, važnost akademija veština i osiguravanje da će postojati tržište za sirovine.

Ima još prostora za poboljšanje u Zakonu

Međutim, kako je rečeno na samitu, lideri su postavili da postoji prostor za poboljšanje u

okviru Zakona o kritičnim sirovinama.

Bentele je tvrdio da Zakon zahteva više koherentnosti. Posebno, potrebno je više naglaska staviti na strateški značaj Zakona koji će dati polugu za tumačenje postojećeg zakonodavstva o ključnim sirovinama.

Šefer je dodao da ono što nedostaje u Zakonu jeste da se osigura da akcije budu operativne. Zakon mora biti opipljiv, a važno je da su uključene glavne zainteresovane strane.

Šta Evropa treba da gleda do 2030. godine?

Diskusija je zaokružena pogledom na Evropu 2030. godine.

Jorna je istakao važnost smanjenja vremena za izdavanje dozvola i zacrtao da dozvola za rudnike ne bi trebalo da traje duže od dve godine. Ona je takođe tvrdila da bi trebalo razviti mehanizam za visoko konkurentne veštine koji će pomoći da se popuni praznina od 1,2 miliona radnih mesta potrebnih u budućnosti.

Sektor sirovina treba učiniti privlačnijim kako bi se dodatno popunio ovaj jaz u veštinama, dodao je Šefer. Ako se sirovine rebrandiraju, to će igrati ulogu u privlačenju ogromne radne snage koja je potrebna od mlađe generacije.

Bentele je istakao da je hitno potrebna politička volja. Ako se sada ne obezbedi sigurno snabdevanje sirovinama za [tranziciju zelene energije](#), to nikada neće biti učinjeno. Ona je tvrdila da više strateških rudarskih projekata treba da se desi širom Evrope kako bi se olakšalo kretanje unutar sektora.

Zakon o kritičnim sirovinama ima potencijal da pomogne u obezbeđivanju održivih lanaca snabdevanja kako bi se osiguralo da EU može da pređe u zelenu i digitalnu budućnost.